

Tradus și revizuit de IER (ier.gov.ro)

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

CAUZA APOSTU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 22765/12)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

3 februarie 2015

DEFINITIVĂ

06.07.2015

*Hotărârea a rămas definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție.
Poate suferi modificări de formă.*

În cauza Apostu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din:

Josep Casadevall, *președinte*,

Luis López Guerra,

Ján Šikuta,

Dragoljub Popović,

Johannes Silvis,

Valeriu Grițco,

Iulia Antoanella Motoc, *judecători*,

și Stephen Phillips, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 13 ianuarie 2015,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 22765/12 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Sorin Apostu („reclamantul”), a sesizat Curtea la 13 aprilie 2012 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de domnul G. Mateuț, avocat în Cluj-Napoca. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul s-a plâns, în special, de condițiile de detenție din Centrul de Reținere și Arestare Preventivă – Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, precum și de cele din Penitenciarele Gherla și Rahova. De asemenea, s-a plâns de condițiile necorespunzătoare de transport de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova din data de 12 ianuarie 2012. În plus, s-a plâns că nu a putut discuta în particular cu avocatul său în Penitenciarul Gherla și că autoritățile i-au interceptat convorbirile telefonice particulare (fără legătură cu cauza), care ulterior au fost publicate în presă.

4. La 18 decembrie 2012, cererea a fost comunicată Guvernului.

5. Guvernul pârât a formulat observații scrise cu privire la cauză. Reclamantul a depus propriile observații și pretențiile pentru reparație echitabilă după expirarea termenului stabilit de Curte.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în 1968 și locuiește în Târgu Mureș.

A. Urmărirea penală a reclamantului

7. Direcția Națională Anticorupție („DNA”) a început urmărirea penală față de reclamant, soția acestuia și trei oameni de afaceri sub suspiciunea săvârșirii de infracțiuni de corupție în formă continuată în calitate sa de primar al municipiului Cluj-Napoca.

8. Procurorul a solicitat autorizarea interceptării convorbirilor telefonice ale reclamantului. Transcrierile convorbirilor telefonice interceptate au fost admise ca probe împotriva reclamantului.

9. La 9 noiembrie 2011, ofițeri de poliție din DNA au efectuat o percheziție la domiciliul reclamantului. Au efectuat o altă percheziție la biroul reclamantului din sediul Primăriei Cluj-Napoca.

10. Reclamantul a fost dus la sediul DNA Cluj în baza unei citații pentru a se prezenta în fața organului de urmărire penală.

11. Au fost prezente echipe de la ziare și televiziuni, iar evenimentele au fost intens mediatizate.

12. La ora 8:50 p.m. în aceeași zi, procurorul a dispus arestarea preventivă a reclamantului.

B. Arestarea preventivă a reclamantului

13. Arestarea preventivă a reclamantului a fost dispusă prin încheiere pronunțată a doua zi de Curtea de Apel Cluj. Instanța a motivat că este necesar să se pună capăt activității infracționale a reclamantului, despre care se presupune că se pregătea să comită o nouă infracțiune de corupție. Instanța s-a referit, de asemenea, la gravitatea și forma continuată a infracțiunilor. Aceasta a subliniat că reclamantul a acționat în calitate de primar atunci când a comis presupusele infracțiuni. Aceasta a concluzionat că publicul ar fi șocat dacă reclamantul ar fi pus în libertate. În aprecierea pericolului concret pentru ordinea publică în cazul în care reclamantul ar fi pus în libertate, instanța a subliniat că infracțiunile au fost săvârșite într-o perioadă lungă de timp (începând din 2009, când a fost numit primar, până în momentul arestării sale), că acestea au avut o formă continuată și că făptuitorul a fost primar responsabil cu protejarea ordinii juridice. Instanța a arătat că, soția reclamantului fiind cercetată penal la rândul său întrucât reclamantul s-a folosit de casa de avocatură a acesteia pentru a încasa banii primiți ca mită, punerea acestuia în libertate i-ar permite să influențeze poziția soției. Instanța

a concluzionat că punerea în libertate a reclamantului ar intimida alte persoane care dețin informații relevante pentru cercetări.

14. Reclamantul a formulat apel. La 21 noiembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat încheierea sus-menționată, reținând că există indicii solide din dosarul de urmărire penală că acuzatul a comis infracțiunile respective.

15. Arestarea preventivă a reclamantului a fost prelungită periodic prin încheieri ale Curții de Apel Cluj.

16. Instanța a motivat că prelungirile erau justificate de natura și gravitatea infracțiunilor pentru care reclamantul era urmărit penal, precum și din cauza faptului că acesta ar putea obstrucționa justiția prin intimidarea posibililor martori și a persoanelor care au depus plângeri împotriva sa.

17. Reclamantul a formulat apeluri împotriva încheierilor; toate apelurile sale au fost respinse prin decizii definitive ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

18. Reclamantul a depus mai multe cereri de punere în libertate sub control judiciar. A subliniat în principal că are o familie stabilă, doi copii minori și o reputație nepătată. A subliniat, de asemenea, că a fost acuzat de infracțiuni săvârșite fără violență și că nu are antecedente penale.

19. Curtea de Apel Cluj a respins cererile reclamantului cu motivarea că din probele aflate la dosar reiese o mare probabilitate ca acesta să fi comis infracțiunile legate de corupție. Instanța a reținut că astfel de infracțiuni erau pasibile de o pedeapsă mai mare de 4 ani de închisoare. A reținut, de asemenea, că punerea în libertate a reclamantului ar genera un pericol concret pentru ordinea publică, având în vedere circumstanțele în care au fost săvârșite faptele, precum și consecințele și impactul social al acestora.

20. Reclamantul a declarat apel, subliniind că situația sa personală s-a schimbat, în sensul că nu mai era primarul Clujului. Hotărârile instanței de apel au fost confirmate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

C. Procesul penal îndreptat împotriva reclamantului

21. La 30 noiembrie 2011, urmărirea penală cu privire la reclamant a fost extinsă în legătură cu alte infracțiuni presupuse a fi fost săvârșite de acesta, și anume cumpărare de influență, complicitate și instigare la spălarea banilor, precum și complicitatea și instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată.

22. La 22 decembrie 2011, procurorul a dispus trimiterea în judecată a cinci coînculpați, inclusiv a reclamantului și soției sale, dosarul cauzei fiind înregistrat la Curtea de Apel Cluj. Reclamantul a fost acuzat de corupție pasivă, precum și de complicitate în formă continuată și instigare la spălarea banilor și fals în înscrisuri sub semnătură privată.

23. În urma unei cereri depuse de reclamant, Înalta Curte de Casație și Justiție a decis, la 20 februarie 2012, strămutarea dosarului cauzei la Curtea

de Apel Târgu Mureș pentru a evita orice eventuală părtinire din partea judecătorilor.

24. Conform ultimelor informații, procesul penal este încă în curs.

D. Scurgerea de informații din dosarul de urmărire penală către presă

25. Extrase din convorbirile dintre reclamant și alți acuzați sau terți, obținute în urma interceptării convorbirilor telefonice în cursul unor operațiuni de supraveghere speciale desfășurate anterior urmăririi penale, au fost publicate în diverse ziare înainte ca reclamantul și coinculpații să fie trimiși în judecată.

26. Chiar titlurile articolelor publicate în presă în acea perioadă menționau faptul că includeau extrase din convorbirile înregistrate. Astfel, la 16 decembrie 2011, ziarul *Evenimentul zilei* a publicat un articol cu titlul „Exclusiv: Dezvăluiri tari din Dosarul Apostu. Surprize mari: numele tuturor celor cercetați și interceptări noi. Dovada că M. Apostu lua șpagă în haine”.

27. La 16 noiembrie 2011, ziarul *Cancan* a publicat un articol cu titlul „Stenograme: Sorin Apostu, primarul Clujului, recunoaște că avea în casă trei telefoane cu cartele preplătite, ca să nu poată fi interceptate”.

28. În aceeași zi, un alt articol conținând extrase din convorbirile telefonice înregistrate ale reclamantului a fost publicat pe website-ul ziarului *Național*. Acesta începea cu următoarea afirmație: „Curată coincidență, stenogramele date publicității în cazul anchetării primarului Sorin Apostu pentru fapte de corupție se termină, cu suspans, tocmai atunci când în scenă intră nimeni altcineva decât premierul României”.

29. Publicarea de extrase din convorbirile telefonice înregistrate ale reclamantului a continuat după trimiterea în judecată a reclamantului.

30. În presă au fost publicate și comentate și alte probe din dosarul de urmărire penală. La 18 decembrie 2011, ziarul *Ora de Cluj* a publicat un articol cu titlul „Document integral. Motivarea sentinței de arestare a primarului Sorin Apostu și a omului de afaceri C. S.”

31. Mai multe articole de presă conțineau extrase din convorbirile telefonice dintre reclamant și persoane care nu erau implicate în procesul penal. La 5 februarie 2012, ziarul *Ora de Cluj* a publicat un articol cu titlul „Interceptare. Convorbire în trei: omul de afaceri S. D., primarul Sorin Apostu și șoferul J.”

32. Multe articole de presă se refereau la aspecte ale vieții private a reclamantului, fără nicio legătură cu procesul penal îndreptat împotriva sa. Articolele erau bazate pe informațiile aflate în dosarul său penal. La 6 februarie 2012, ziarul *Cancan* a publicat un articol cu titlul „Amănunte picante din viața intimă a lui Sorin Apostu! Primarul Clujului, idilă cu o subalternă”. După doar câteva zile, la 10 februarie 2012, cotidianul *Evenimentul zilei* a publicat, cu titlul „Bombă amorsată în Dosarul «Apostu»:

percheziție de cinci ore la presupusa amantă”, un articol despre o percheziție efectuată la domiciliul subalternei primarului.

E. Condițiile de detenție în cazul reclamantului

1. Inspectoratul de Poliție Județean Cluj

33. Reclamantul a fost deținut în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Cluj în perioada 9 noiembrie 2011–6 ianuarie 2012, cu excepția a două perioade scurte (8–9 decembrie și 28–29 decembrie 2011), când a fost deținut în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București în vederea prezentării sale la Înalta Curte de Casație și Justiție.

a) Versiunea reclamantului

34. Reclamantul a afirmat că a fost deținut într-o cameră mică, de aproximativ 5 metri pătrați, cu paturi supraetajate dispuse pe patru niveluri. Accesul la toaletă era foarte dificil întrucât toaletele se aflau pe coridor. Camera nu avea lumină naturală și aerisire, iar mirosurile de la sistemul de canalizare erau nocive.

b) Versiunea Guvernului

35. Reclamantul a fost cazat în camera nr. 2, cu o suprafață de 6,97 m², precum și în camera nr. 3, cu o suprafață de 11,31 m². Prima cameră a avut două paturi metalice, saltele cu spumă, lenjerie de pat, două noptiere metalice, o masă și două scaune. A doua cameră avea trei paturi metalice și era dotată asemănător. Reclamantul a fost cazat singur în ambele camere. În plus, i s-a permis să țină un televizor în cameră.

36. Camerele aveau lumină naturală și artificială, iar reclamantului i s-a permis să folosească o lampă suplimentară pentru a îmbunătăți iluminatul. Camerele se aeriseau cu ajutorul ferestrelor, acoperite cu plasă de sârmă.

37. Instalațiile sanitare și dușurile erau pe coridor. Reclamantul a avut acces permanent la instalațiile sanitare și la dușuri în timpul zilei, ori de câte ori solicita acest lucru.

38. Timpul petrecut în afara camerelor era de o oră pe zi.

2. Penitenciarul Gherla

39. La 6 ianuarie 2012, reclamantul a fost transferat la Penitenciarul Gherla. A fost deținut acolo în următoarele perioade:

- 6–12 ianuarie 2012;
- 17–30 ianuarie 2012;
- 16 februarie–22 martie 2012.

a) Versiunea reclamantului

40. Reclamantul s-a plâns de supraaglomerare. Însă nu a menționat numărul deținuților din cameră sau dimensiunile camerei. Nu a făcut decât să pretindă că erau 18 paturi în cameră. A susținut, de asemenea, că temperatura era foarte scăzută și condițiile de igienă erau precare. Avea voie să facă doar două dușuri pe săptămână.

b) Versiunea Guvernului

41. La 9 ianuarie 2012, reclamantul a solicitat protecție în calitate de persoană vulnerabilă în temeiul art. 7 alin. (5) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006. Ulterior, și-a desfășurat toate activitățile separat de ceilalți deținuți.

42. Reclamantul a fost cazat în patru camere diferite:

- la 6 ianuarie 2012 a fost cazat în camera EG 5.3 din sectorul medical, care avea o suprafață de 15,26 m² și 3 paturi și pe care a împărțit-o cu un singur deținut;

- în perioada 6–10 ianuarie 2012 a fost cazat în camera EG 1.7 din secția de carantină, care avea o suprafață de 43,25 m² și 21 de paturi și pe care a împărțit-o cu alți doi deținuți;

- în perioada 10–12 ianuarie și 17–27 ianuarie 2012 a fost cazat în camera EG 1.4 din secția de carantină, care avea o suprafață de 16,24 m² și 4 paturi și pe care a împărțit-o cu alți doi deținuți;

- în perioada 27–30 ianuarie și 15 februarie–22 martie 2012 a fost cazat în camera EG 3.20, care avea o suprafață de 16,24 m² și 9 paturi și pe care a împărțit-o cu alți trei deținuți.

43. Sistemul de încălzire centrală al penitenciarului era în stare bună de funcționare și asigura o temperatură corespunzătoare în încălț. Nu s-au înregistrat plângeri din partea deținuților în această privință.

44. Deținuții aveau dreptul la două dușuri pe săptămână, iar condițiile de igienă erau corespunzătoare.

45. Reclamantul petrecea 2 ore pe zi în exteriorul camerei.

3. Penitenciarul Rahova

46. La 12 ianuarie 2012, reclamantul a fost transportat la Penitenciarul Rahova pentru a participa la o ședință în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul recursului formulat de acesta împotriva unei încheieri. A stat 5 zile în penitenciarul respectiv.

a) Versiunea reclamantului

47. Reclamantul s-a plâns de supraaglomerare și temperaturi foarte scăzute în cameră. A susținut că în cameră nu exista deloc încălzire și că nu a avut nimic de mâncare timp de aproximativ 3 zile deoarece hrana sa era aruncată prin cameră de alți deținuți, care l-au amenințat cu moartea.

b) Versiunea Guvernului

48. La 12 ianuarie 2012, reclamantul a fost cazat în camera nr. 538, rezervată persoanelor vulnerabile, care avea o suprafață de 19,58 m² și pe care a împărțit-o cu alți șapte deținuți.

49. În perioada 13–16 ianuarie 2012, reclamantul a fost cazat în camera nr. 219, care avea o suprafață de 19,30 m² și pe care a împărțit-o cu un singur alt deținut.

50. Camerele și instalațiile sanitare erau aerisite prin ferestre duble. Încălzirea camerelor era asigurată de calorifere conectate la termocentrala penitenciarului.

51. Hrana se servea în camere deoarece penitenciarul nu avea sală de mese destinată persoanelor arestate preventiv. Distribuirea hranei era supravegheată de personalul penitenciarului și coordonată de șeful secției. Guvernul a subliniat că, prin cazarea reclamantului într-o cameră pentru persoanele vulnerabile (persoane care deținuseră funcții oficiale), administrația penitenciarului și-a îndeplinit obligația de a lua măsuri corespunzătoare pentru a asigura siguranța acelor persoane.

52. Toate activitățile zilnice pentru deținuții vulnerabili, precum și transferul acestora la instanță, s-au desfășurat separat de alte categorii de deținuți. S-au luat măsuri suplimentare de siguranță față de aceste persoane.

53. Guvernul a susținut că reclamantul nu a depus la judecătorul delegat nicio plângere împotriva personalului penitenciarului sau în legătură cu conflictele sale cu alți deținuți în timpul deținerii sale în Penitenciarul Rahova.

4. Alte penitenciare

54. În perioada 30 ianuarie–16 februarie 2012, reclamantul a fost internat în sectorul medical din Penitenciarul Dej.

55. La 22 martie 2012, reclamantul a fost transferat la Penitenciarul Târgu Mureș. Nu s-a plâns de condițiile de detenție din acest penitenciar.

F. Transportul reclamantului de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova

56. La 12 ianuarie 2012, reclamantul a fost transportat de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova.

1. Versiunea reclamantului

57. Reclamantul s-a plâns de condițiile necorespunzătoare în care a fost transportat într-o dubă a penitenciarului, timp de aproximativ 17 ore, în data de 12 ianuarie 2012. A susținut că duba penitenciarului a fost supraaglomerată și că aerisirea naturală a dubei prin trape a fost insuficientă. De asemenea, s-a plâns că duba nu a fost încălzită și că nu a avut ferestre sau sistem de

iluminat intern și că nu a avut posibilitatea să folosească toaleta în timpul deplasării.

58. Reclamantul a susținut, de asemenea, că a fost lipsit de hrană și apă în timpul transportului.

59. Reclamantul a depus o plângere la administrația penitenciarului cu privire la condițiile în care a fost transportat de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova. Într-o scrisoare din 22 februarie 2012, Administrația Națională a Penitenciarelor a confirmat că acesta fusese transportat într-o dubă de capacitate mică aparținând Penitenciarului Gherla deoarece penitenciarul nu avea la dispoziție o altă dubă.

2. Versiunea Guvernului

60. Potrivit Guvernului, s-a organizat un transport special pentru reclamant și un coinculpat pentru a asigura participarea acestora la ședința programată de Înalta Curte de Casație și Justiție pentru ziua următoare. Vehiculul a plecat de la Penitenciarul Gherla la ora 5 p.m. pe 12 ianuarie 2012 și a ajuns la Penitenciarul Rahova la ora 1:30 pe 13 ianuarie 2012. Vehiculul era complet echipat și adaptat pentru deținuți. La 12 ianuarie 2012, reclamantul și coinculpatul erau singurii deținuți transportați.

61. Vehiculul avea sistem de încălzire. Reclamantul a beneficiat de spațiu, lumină și temperatură corespunzătoare. I s-au furnizat apă și hrană în conformitate cu regulamentul în vigoare și i s-a permis să transporte trei articole de bagaj personal și un obiect de valoare.

62. Fumatul era interzis în timpul transportului.

G. Plângerile adresate de reclamant autorităților naționale

63. La 26 ianuarie 2012, reclamantul a depus la administrația Penitenciarului Gherla o cerere prin care solicita să i se asigure condiții corespunzătoare pentru pregătirea apărării sale în prezența avocatului său. Acesta a afirmat că, în condițiile actuale, nu a putut să consulte dosarul și să aibă contact direct cu avocatul său. Într-o scrisoare trimisă administrației penitenciarului a doua zi a cerut contact direct cu avocatul său, deoarece la acea dată era separat de avocatul său printr-un dispozitiv de separare din sticlă și trebuia să comunice prin microfon. A depus o altă cerere similară la 20 martie 2012.

64. Administrația penitenciarului a justificat separarea reclamantului de avocatul său printr-un dispozitiv de separare din sticlă citând dispozițiile legale în vigoare.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA RELEVANTE

1. Rapoarte internaționale și interne relevante privind condițiile materiale de detenție în penitenciarele din România

65. Extrase din rapoartele internaționale și interne relevante, referitoare la situația din penitenciarele din România, sunt furnizate în *Iacov Stanciu împotriva României* (nr. 35972/05, pct. 125-129, 4 iulie 2012).

66. Nu există niciun raport CPT cu privire la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din subordinea Inspectoratului de Poliție Județean Cluj. Cu toate acestea, Comitetul Helsinki - România a vizitat acest centru la 25 septembrie 2013. În raportul întocmit în urma vizitei s-a precizat că Centrul de Reținere și Arestare Preventivă se afla la demisolul clădirii. Prin urmare, nu existau lumină naturală și aerisire. Podeaua și pereții erau tot timpul umede de la apa infiltrată cu ușurință datorită apropierii de canalizare, prea veche, mirosul din camere fiind irespirabil. Camerele nu erau prevăzute cu toalete proprii, iar persoanele arestate trebuiau să le ceară polițiștilor să le însoțească la toalete în timpul zilei și să folosească o găleată în prezența celorlalte persoane în timpul nopții. De asemenea, s-a remarcat lipsa apei curente.

2. Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006

67. Regulamentul de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aplicabile în principal privării de libertate a persoanelor condamnate, a fost publicat în Monitorul Oficial din 16 ianuarie 2007. A fost modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 1113/2010, publicată la 14 decembrie 2010. Dispozițiile relevante din regulamentul sus-menționat privind protecția deținuților vulnerabili prevăd următoarele:

Art. 7

„(5) În cadrul locurilor de detenție pot fi delimitate, pentru motive temeinic justificate, spații funcționale în scopul protejării persoanelor private de libertate care aparțin unor grupuri vulnerabile, cum ar fi minoritățile sexuale, persoanele care suferă de HIV/SIDA sau orice alte categorii de persoane protejate de legislația antidiscriminare. Cazarea în aceste spații se poate face numai la cererea persoanelor în cauză și numai pe durata pentru care este necesară protecția.”

Art. 80

„La repartizarea pe secții și camere de deținere se ține seama de asigurarea unei protecții corespunzătoare [...] a persoanelor vulnerabile [...].”

3. Ordinul Ministerului Justiției nr. 2714/C din 20 octombrie 2008, astfel cum a fost modificat la 28 decembrie 2010

68. În temeiul art. 2 alin. (2), persoanelor arestate preventiv li se acordă vizită cu dispozitive de separare. Art. 2 alin. (4) prevede că, în mod

excepțional, vizita fără dispozitive de separare se poate acorda cu aprobarea directorului locului de deținere, în condițiile art. 38 alin. (4).

69. Art. 5 alin. (1) prevede că persoanele private de libertate pot fi vizitate oricând de apărătorii lor. Art. 5 alin. (4) prevede că întrevederile cu apărătorii sunt confidențiale și se desfășoară sub supraveghere în spații special amenajate, prevăzute cu dispozitive de separare care să limiteze contactul fizic, dar care să permită transmiterea de înscrisuri. Supravegherea poate fi numai vizuală, nefiind permisă ascultarea conversației purtate în spațiile respective.

4. Codul de procedură penală

70. Conform art. 250 din Codul de procedură penală (CPP), în vigoare la momentul faptelor, inculpatul are dreptul de a lua cunoștință de materialul de urmărire penală după punerea în mișcare a acțiunii penale numai dacă au fost efectuate toate actele de urmărire necesare. Din articolele referitoare la cercetarea și urmărirea penală reiese că, până la data respectivă, conținutul dosarului penal nu este public.

5. Ghid de bune practici privind cooperarea între instanțe, parchetele de pe lângă acestea și mass-media

71. Consiliul Superior al Magistraturii („CSM”) a adoptat documentul Ghid de bune practici privind cooperarea între instanțe, parchetele de pe lângă acestea și mass-media. Documentul a fost publicat pe website-ul CSM și a fost comunicat tuturor instanțelor și parchetelor de pe lângă acestea.

Recomandarea § 5 pct. (4) din ghid prevede următoarele:

„Informațiile furnizate reprezentanților mass-media nu trebuie să periclitaze bunul mers al activităților judiciare, să afecteze principiul confidențialității sau să ducă la încălcarea altor drepturi, în conformitate cu legile interne, pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte.”

Recomandarea § 9 din ghid, „Studierea dosarelor”, prevede:

„(1) Jurnaliștii nu au dreptul de a studia dosarele în faza de urmărire penală, decât în condițiile prevăzute de lege și regulamentul de ordine interioară.

(2) În instanță, dosarele și registrele privitoare la activitatea de judecată sunt publice și pot fi consultate de orice persoană solicitantă care justifică un interes legitim, precum și de ziariști [...] Sunt exceptate: dosarele [...] privind [...] confirmarea și autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice, care pot fi consultate numai de procurorul, părțile, experții și interpreții desemnați în cauză, avocații sau reprezentanții părților [...]”

72. Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești a fost adoptat de CSM la 22 septembrie 2005 și publicat pentru prima dată în Monitorul Oficial nr. 958 din 28 octombrie 2005. Dispozițiile relevante privind accesul publicului la dosare, aplicabile la momentul faptelor din prezenta cauză, prevăd următoarele:

Art. 92

„(2) Dosarele și evidențele instanței privitoare la activitatea de judecată pot fi consultate de persoanele care justifică un interes legitim, precum și de ziariștii acreditați [...] Cererea [...] va fi aprobată de persoana care coordonează activitatea compartimentului arhivă [...]

(6) Dosarele privind [...] confirmarea și autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice pot fi consultate numai de către persoanele menționate la alin. (5) [părțile, avocații sau reprezentanții părților, experții și interpreții desemnați în cauză], în condițiile legii [...]

Art. 104

„(1) Grefierul va fi prezent în sala de ședință cu jumătate de oră înainte de începerea ședinței de judecată, pentru a pune la dispoziție dosarele spre consultare [...]

6. Recomandarea Rec (2006)2 a Comitetului de Miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene

73. Recomandarea, în partea relevantă, are următorul conținut:

„23.1 Toți deținuții au dreptul să solicite consiliere juridică, iar autoritățile penitenciarului trebuie să le faciliteze accesul la o astfel de consiliere. [...]

23.4 Consultanța și alte comunicări, inclusiv corespondența, purtate între un deținut și avocatul său pe probleme juridice trebuie să rămână confidențiale. [...]

23.6 Deținuților trebuie să li se permită accesul la documentele referitoare la procedurile judiciare care îi privesc sau vor fi autorizați să le păstreze în posesia lor.”

ÎN DREPT**I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 3 DIN CONVENȚIE**

74. Reclamantul s-a plâns de condițiile de detenție din Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și din Penitenciarele Gherla și Rahova, în special în ceea ce privește supraaglomerarea, lipsa luminii naturale, a încălzirii și aerisirii. De asemenea, s-a plâns de condițiile necorespunzătoare în care a fost transportat de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova în data de 12 ianuarie 2012.

Acesta a invocat art. 3 din Convenție, care prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Capătul de cerere privind condițiile materiale de detenție

75. Potrivit Guvernului, capătul de cerere formulat de reclamant cu privire la condițiile de detenție din Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și din

Penitenciarele Gherla și Rahova ar trebui să fie respins ca vădit nefondat. În această privință, a arătat că reclamantul a beneficiat de spațiu personal în conformitate cu cerințele CPT de 4 m² de persoană. În plus, reclamantul a beneficiat de statut special ca persoană vulnerabilă. Guvernul a recunoscut că, doar pentru o zi, respectiv 12/13 ianuarie 2012, reclamantul a împărțit camera cu alți șapte deținuți, dar a subliniat că această situație a rămas o problemă izolată.

76. În ceea ce privește condițiile materiale de detenție din Inspectoratul de Poliție Județean Cluj, Guvernul a susținut că raportul CPT din 2010 și cauza *Viorel Burzo împotriva României* (nr. 75109/01 și 12639/02, 30 iunie 2009) se refereau la o situație care fusese predominantă anterior detenției reclamantului în unitățile de poliție și care nu mai corespundea circumstanțelor actuale.

77. Guvernul a susținut că, în ceea ce privește aerisirea, iluminatul și încălzirea camerelor, administrația penitenciarelor i-a oferit reclamantului condiții de detenție corespunzătoare.

78. Curtea reamintește că relele tratamente trebuie să atingă un prag minim de gravitate pentru a intra sub incidența art. 3 din Convenție. A subliniat, în numeroase cauze, că statul trebuie să se asigure că o persoană este deținută în condiții compatibile cu respectarea demnității sale umane, că modul și metoda de executare a măsurii nu o supun stresului sau unor greutăți care depășesc nivelul inevitabil de suferință inerent detenției [a se vedea *Kudla împotriva Poloniei* (MC), nr. 30210/96, pct. 94, CEDO 2000-XI].

79. La evaluarea condițiilor de detenție, se ține seama de efectele cumulate ale acestor condiții, precum și de susținerile specifice făcute de reclamant (a se vedea *Dougoz împotriva Greciei*, nr. 40907/98, pct. 46, CEDO 2001-II). Lipsa acută a spațiului în camerele de cazare ale penitenciarului reprezintă un factor semnificativ ce trebuie luat în considerare pentru a stabili dacă acele condiții de detenție incriminate au fost „degradante” din perspectiva art. 3 din Convenție. În cazuri anterioare în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 4 m² de spațiu personal, Curtea a constatat că supraaglomerarea a fost atât de gravă încât a justificat de la sine constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, printre multe alte autorități, *Sulejmanovic împotriva Italiei*, nr. 22635/03, pct. 51, 16 iulie 2009; și *Lind împotriva Rusiei*, nr. 25664/05, pct. 59, 6 decembrie 2007). În schimb, în alte cazuri, în care supraaglomerarea nu era suficient de gravă încât să constituie de la sine o problemă în sensul art. 3 din Convenție, Curtea a remarcat alte aspecte ale condițiilor fizice de detenție ca fiind relevante pentru evaluarea respectării articolului menționat. Aceste elemente au inclus, în special, existența aerisirii, accesul la lumină naturală sau aer curat, caracterul adecvat al instalațiilor de încălzire, conformitatea cu cerințele sanitare fundamentale și posibilitatea folosirii toaletei în intimitate (a se vedea jurisprudența citată în *Orchowski împotriva Poloniei*, nr. 17885/04, pct. 122, 22 octombrie 2009).

80. În ceea ce privește probele referitoare la condițiile fizice de detenție, Curtea constată că aceste informații sunt adesea la dispoziția autorităților naționale. În consecință, reclamantii ar putea întâmpina dificultăți în obținerea probelor pentru justificarea unei plângeri în acest sens. Totuși, în asemenea cazuri, este de așteptat din partea reclamantilor să prezinte măcar o relatare detaliată a faptelor denunțate în plângere și să ofere – pe cât posibil – câteva probe în susținerea capetelor de cerere (a se vedea *Visloguzov împotriva Ucrainei*, nr. 32362/02, pct. 45, 20 mai 2010).

81. Revenind la prezenta cauză, Curtea constată că reclamantul s-a plâns de condițiile sale de detenție din Inspectoratul de Poliție Județean Cluj și din Penitenciarele Gherla și Rahova. Având în vedere informațiile detaliate prezentate de Guvern, Curtea constată că spațiul personal de care dispunea reclamantul în majoritatea camerelor de deținere nu a fost mai mic de 4 m². Doar pentru câteva ore, în data de 12/13 ianuarie 2012, în Penitenciarul Rahova, reclamantul a fost deținut într-o cameră de 19,58 m² (a se vedea supra, pct. 48), pe care a împărțit-o cu alți șapte deținuți.

82. Cu toate acestea, în ceea ce privește alte aspecte ale condițiilor materiale de detenție a reclamantului, Curtea consideră că, făcând comparație între observațiile fiecărei părți referitoare la condițiile de igienă și constatările Comitetului Helsinki – România cu privire la locul de deținere din Inspectoratul de Poliție Județean Cluj (a se vedea supra, pct. 66), chiar și în aceste împrejurări, reclamantul a fost lipsit de capacitatea de a menține un nivel adecvat de igienă personală în detenție.

83. În plus, Curtea nu este convinsă că reclamantul a beneficiat de încălzire corespunzătoare în camerele din Penitenciarele Rahova și Gherla. În acest sens, Curtea constată că Guvernul a susținut că ambele penitenciare erau dotate cu sisteme de încălzire centrală. Însă nu a reușit să dea nicio informație despre câte ore pe zi funcționau de fapt sistemele de încălzire și despre temperatura medie la care funcționa sistemul și cea din camere. În consecință, Curtea concluzionează că, în timpul detenției sale în cele două penitenciare, reclamantului nu i s-a asigurat o încălzire corespunzătoare (a se vedea *Mihai Laurențiu Marin împotriva României*, nr. 79857/12, pct. 32, 10 iunie 2014).

84. Curtea concluzionează că respectivele condiții fizice de detenție ale reclamantului i-au cauzat acestuia un grad de suferință care a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins astfel pragul minim de gravitate necesar pentru a constitui tratament degradant în sensul art. 3 din Convenție.

Prin urmare, a fost încălcat art. 3 din Convenție în ceea ce privește condițiile fizice de detenție a reclamantului.

B. Capătul de cerere privind condițiile de transport de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova

85. Guvernul a susținut că afirmațiile reclamantului erau nefondate și în contradicție cu informațiile prezentate de Administrația Națională a Penitenciarelor. În această privință, a susținut că, la 12 ianuarie 2012, au fost transportați numai reclamantul și un alt deținut (coinculpat în cadrul aceluiași proces penal). De asemenea, Guvernul a susținut că reclamantul beneficiase de spațiu, lumină și temperatură corespunzătoare.

86. În primul rând, Curtea constată că versiunea reclamantului cu privire la condițiile în care a fost transportat de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova diferă considerabil de versiunea Guvernului.

87. Curtea constată, de asemenea, că niciuna dintre afirmațiile reclamantului în această privință nu este suficient de bine stabilită. Acesta nu a reușit să prezinte detalii convingătoare sau declarații ale altor deținuți pentru a confirma afirmațiile sale.

88. Având în vedere argumentele părților, Curtea nu este convinsă că condițiile în care reclamantul a fost transportat de la Penitenciarul Gherla la Penitenciarul Rahova i-au cauzat stres sau greutate de o intensitate care depășește nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și consideră că într-adevăr sănătatea și bunăstarea sa au fost asigurate.

89. Rezultă că acest capăt de cerere este vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și § 4 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 5 § 4 DIN CONVENȚIE

90. Reclamantul s-a plâns că, în timpul deținerii sale în Penitenciarul Gherla, i s-a refuzat posibilitatea de a discuta cu avocatul său chestiuni cu relevanță directă pentru apărarea sa și de a face plângere împotriva arestării sale preventive, fără a fi separat printr-un dispozitiv de separare din sticlă, ceea ce adusesese atingere dreptului său la apărare. A susținut, de asemenea, că i-au fost ascultate, poate chiar înregistrate, convorbirile avute cu avocatul său prin dispozitivul de separare din sticlă. Acesta a invocat art. 5 § 4 din Convenție, care prevede următoarele:

„4. Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau detenție are dreptul să introducă un recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției sale și să dispună eliberarea sa dacă detenția este ilegală.”

91. Guvernul a ridicat o excepție de neputință a căilor de atac interne. Acesta a argumentat că reclamantul nu s-a plâns procurorului care efectua urmărirea penală că a întâmpinat dificultăți în pregătirea apărării sale. De asemenea, a susținut că reclamantul nu a depus plângere la judecătorul delegat în Penitenciarul Gherla în temeiul art. 61 din Regulamentul de aplicare a

Legii nr. 275/2006 și al art. 1 alin. (4) din Ordinul nr. 2714/C/2008, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 38 din Legea nr. 275/2006.

92. În ceea ce privește fondul capătului de cerere, Guvernul a susținut că vizitele primite de reclamant de la apărătorul său au avut loc în conformitate cu legislația aplicabilă. A susținut, de asemenea, că legislația națională asigură dreptul la întâlniri confidențiale cu un avocat fără nicio limitare a numărului și duratei acestora, precum și că sala de vizită nu era echipată cu mijloace tehnice de înregistrare sau de ascultare. Întâlnirile cu avocatul apărării au fost confidențiale și au avut loc sub supraveghere în spații organizate. Dispozitivele de separare din sticlă aveau rolul de a limita contactul personal, dar de a permite transmiterea înscrisurilor. Supravegherea era doar vizuală, nefiind permisă ascultarea convorbirilor în aceste spații.

93. În ceea ce privește excepția de neputință a căilor de atac interne, ridicată de Guvern, Curtea constată că reclamantul a depus două plângeri la administrația Penitenciarului Gherla, susținând că dispozitivul de separare din sticlă l-a împiedicat să poarte discuții confidențiale și să facă schimb de înscrisuri cu avocatul său (a se vedea supra, pct. 63). Totuși, Curtea consideră că nu este necesar să examineze excepția respectivă întrucât capătul de cerere este oricum inadmisibil, pentru următoarele motive.

94. Curtea constată că obiectul capătului de cerere formulat de reclamant îl constituie dificultățile întâmpinate la contestarea arestării sale preventive. În această privință, Curtea amintește că, în baza art. 5 § 4, o persoană arestată sau deținută are dreptul să introducă o acțiune prin care o instanță să exercite controlul judecătoresc asupra condițiilor procedurale și materiale care sunt esențiale pentru „legalitatea”, în sensul art. 5 § 1, a privării sale de libertate (a se vedea *Brogan și alții împotriva Regatului Unit*, 29 noiembrie 1988, pct. 65, seria A nr. 145-B). Deși nu este întotdeauna necesar ca procedura prevăzută la art. 5 § 4 să beneficieze de aceleași garanții ca cele prevăzute la art. 6 § 1 din Convenție pentru procese penale sau civile, aceasta trebuie să aibă caracter jurisdicțional și să ofere persoanei în cauză garanții adecvate pentru tipul de privare de libertate în discuție. Pentru a stabili dacă procedura prevede „garanțiile fundamentale de procedură aplicate în cazuri de privare de libertate”, trebuie să se țină seama de natura specifică a circumstanțelor în care se desfășoară o astfel de procedură (a se vedea, printre alte autorități, *Megyeri împotriva Germaniei*, 12 mai 1992, pct. 22, seria A nr. 237-A). Procedura trebuie să fie contradictorie și să asigure întotdeauna egalitatea armelor între părți – procuror și deținut [a se vedea *Nikolova împotriva Bulgariei* (MC), nr. 31195/96, pct. 58, CEDO 1999-II]. Poate fi necesară o formă de reprezentare juridică a deținutului, și anume atunci când acesta nu se poate apăra în mod corespunzător sau în alte circumstanțe speciale [a se vedea *Öcalan împotriva Turciei* (MC), nr. 46221/99, pct. 70, CEDO 2005-IV].

95. În prezenta cauză, sarcina Curții este de a decide dacă reclamantul a fost în măsură să beneficieze de asistență efectivă din partea avocatului său pentru a face plângere împotriva arestării preventive.

96. Unul din elementele cheie ale reprezentării efective a intereselor unui client de către un avocat este principiul conform căruia confidențialitatea schimbului de informații dintre aceștia trebuie protejată. Acest privilegiu încurajează comunicarea deschisă și onestă între clienți și avocați. Curtea a hotărât anterior, în contextul art. 8 și art. 6, că comunicarea confidențială cu avocatul este protejată de Convenție ca o garanție importantă a dreptului la apărare [a se vedea, de exemplu, *Campbell împotriva Regatului Unit*, 25 martie 1992, pct. 46, seria A nr. 233, și Recomandarea Rec(2006)2 (a se vedea supra, pct. 62)].

97. Într-adevăr, dacă un avocat nu ar fi în măsură să se consulte cu clientul său și să primească instrucțiuni confidențiale de la acesta fără supraveghere, asistența sa și-ar pierde o mare parte din utilitate, pe când Convenția are ca scop garantarea unor drepturi concrete și efective (a se vedea *Artico împotriva Italiei*, 13 mai 1980, pct. 33, seria A nr. 37).

98. Curtea a hotărât anterior că o ingerință în privilegiul avocat-client și, astfel, în exercitarea dreptului deținutului la apărare, nu necesită neapărat ca o interceptare sau ascultare să fi avut loc efectiv. În opinia Curții, o convingere reală, întemeiată pe motive rezonabile, potrivit căreia discuția a fost ascultată, ar putea fi suficientă pentru a limita eficacitatea asistenței pe care avocatul ar putea să o ofere. O astfel de convingere ar împiedica inevitabil o discuție liberă între avocat și client și ar obstrucționa efectiv dreptul persoanei private de libertate de a contesta legalitatea detenției sale (a se vedea *Castraveț împotriva Moldovei*, nr. 23393/05, pct. 51, 13 martie 2007).

99. Sarcina specifică a Curții în prezenta cauză este de a decide dacă reclamantul a putut beneficia de asistență efectivă din partea avocatului său în timpul detenției sale în Penitenciarul Gherla. Astfel, trebuie să stabilească dacă reclamantul și avocatul său au avut o convingere reală, întemeiată pe motive rezonabile, potrivit căreia discuția dintre avocat și client în sala de vizită a fost interceptată. Din susținerile reclamantului reiese că temerea sa că îi sunt interceptate convorbirile cu avocatul său nu avea niciun temei. Curtea constată că nu există nicio probă pentru a verifica afirmația reclamantului potrivit căreia convorbirile cu avocatul său au fost interceptate. Pe de altă parte, reclamantul nu a prezentat nicio probă care să demonstreze că dispozitivul de separare din sticlă reprezenta un obstacol în calea transmiterii documentelor între acesta și avocatul său.

100. Curtea constată, de asemenea, că situația reclamantului în prezenta cauză este diferită de situația reclamantului din cauza *Castraveț* (citată anterior, pct. 53-54). În cea din urmă cauză, convingerea reclamantului că convorbirile sale au fost ascultate era bazată pe preocuparea întregii comunități de avocați din Moldova, fapt care a dus la un protest al Baroului

față de existența unor dispozitive de interceptare în dispozitivul de separare din sticlă din sala de vizită.

101. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că, deși dispozitivul de separare ar fi putut crea anumite obstacole în calea comunicării efective între reclamant și avocatul său, reiese că dificultățile din prezenta cauză nu l-au împiedicat pe reclamant să își pregătească o apărare efectivă în fața autorităților naționale.

102. Rezultă că acest capăt de cerere este vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 lit. a) și § 4 din Convenție.

III. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 8 DIN CONVENȚIE

103. În ultimul rând, reclamantul s-a plâns că extrase din dosarul de urmărire penală – în special convorbirile telefonice interceptate de autorități – au fost publicate în mass-media. A susținut că unele dintre convorbirile publicate în presă au fost de natură strict privată și că publicarea lor nu a corespuns unei nevoi sociale imperioase. Acesta a invocat art. 8 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

104. Guvernul a ridicat o excepție de neepuizare a căilor de atac interne. A argumentat că nu existau probe că reclamantul a sesizat instanțele naționale cu privire la pretinsa încălcare a dreptului la respectarea vieții sale private. În opinia sa, reclamantul ar fi putut să depună plângere penală pentru abuz în serviciu sau pentru divulgarea secretului profesional.

105. Potrivit Guvernului, reclamantul ar fi putut, de asemenea, să depună la Inspekția Judiciară a Consiliului Superior al Magistraturii o cerere pentru efectuarea unei cercetări disciplinare în legătură cu circumstanțele în care au fost publicate transcrierile convorbirilor sale telefonice interceptate.

106. Guvernul a mai argumentat că o acțiune introdusă în conformitate cu Legea audiovizualului (nr. 504/2002) ar fi constituit o cale de atac efectivă, la fel ca și o acțiune în răspundere civilă delictuală, în speță art. 1357 din noul Cod civil coroborat cu art. 252–255 din noul Cod civil.

2. Motivarea Curții

107. Curtea amintește că scopul normei privind epuizarea căilor de atac interne este de a acorda statelor contractante posibilitatea de a preveni sau de a repara pretensele încălcări care le sunt imputate înainte ca acele încălcări să fie sesizate Curții. Totuși, singurele căi de atac a căror epuizare este prevăzută la art. 35 din Convenție sunt cele legate de încălcările pretinse și care sunt în același timp disponibile și suficiente. Existența unor asemenea căi de atac trebuie să fie suficient de sigură nu doar în teorie, ci și în practică; în caz contrar, acestea vor fi lipsite de accesibilitatea și eficiența necesare; statului pârât îi revine sarcina de a stabili dacă sunt îndeplinite aceste diverse condiții [a se vedea, printre multe altele, *Selmouni împotriva Franței* (MC), nr. 25803/94, pct. 74–75, CEDO 1999-IV].

108. Curtea observă că Guvernul a făcut trimitere la câteva căi posibile pe care reclamantul le-ar fi putut folosi pentru a face plângere în legătură cu încălcarea dreptului său la respectarea vieții sale private.

109. Reclamantul a reamintit că plângerea sa nu are ca obiect publicarea de către presă a unor extrase din dosarul penal, ci faptul că autoritățile au permis scurgerea informațiilor respective către presă. Prin urmare, căile de atac la care face trimitere Guvernul cu privire la o posibilă plângere împotriva ziariștilor sau a societăților mass-media nu sunt relevante în prezenta cauză.

110. În ceea ce privește o plângere civilă formulată în temeiul dreptului general privind răspunderea civilă delictuală în vigoare la momentul respectiv, Curtea constată că, întrucât nu a fost identificată persoana răspunzătoare de scurgerea de informații, soluția invocată de Guvern pare să fie lipsită de orice șansă reală de succes. Guvernul nu a prezentat niciun exemplu relevant din jurisprudență care să infirme această concluzie. În prezenta cauză, în lipsa identificării clare a autorității care a constituit sursa scurgerii informațiilor, ar fi prea dificil pentru reclamant să fie obligat să introducă acțiuni împotriva tuturor instituțiilor care au avut atribuții în dosar la vremea respectivă (a se vedea *Cășuneanu împotriva României*, nr. 22018/10, pct. 71, 16 aprilie 2013).

111. Rezultă că Guvernul nu a fost în măsură să demonstreze că reclamantul avea la dispoziție o cale de atac efectivă pentru a face plângere privind încălcarea drepturilor sale prevăzute de Convenție.

În consecință, Curtea respinge excepția preliminară ridicată de Guvern.

112. Acest capăt de cerere nu este vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele Guvernului

113. Guvernul a susținut că, potrivit informațiilor furnizate de DNA, niciun exemplar al dosarului de urmărire penală nu a fost prezentat presei. În plus, nu exista din partea presei nicio cerere înregistrată pentru a avea acces la dosarul penal în faza de urmărire penală. Au existat comunicate de presă în diferite faze importante ale urmăririi penale, ca de exemplu reținerea și arestarea preventivă a reclamantului, precum și trimiterea dosarului acestuia la instanța de judecată. Comunicatele de presă au fost emise avându-se în vedere interesul public față de un dosar penal în care era implicat primarul municipiului Cluj-Napoca, acuzat de infracțiuni de corupție.

114. După trimiterea dosarului la Curtea de Apel Cluj, au existat 24 de cereri din partea presei pentru o copie după încheierea prin care s-a dispus arestarea preventivă a reclamantului.

115. Guvernul a făcut trimitere, de asemenea, la articolele de ziar la care s-a referit reclamantul în cererea adresată Curții. Cele din 10 și 11 noiembrie 2011 au făcut o trimitere succintă la acuzațiile aduse reclamantului, fără a face referire la vreo probă din dosarul de urmărire penală. Articolul din 16 decembrie 2011 a fost publicat după ce presei i se pusese la dispoziție o copie a încheierii prin care se dispunea arestarea preventivă a reclamantului și care conținea extrase din transcrierea comunicărilor reclamantului. Articolele din 5, 6 și 10 februarie 2012 au fost publicate după emiterea rechizitoriului. Cauza devenind publică, jurnaliștilor li s-a permis accesul la dosarul cauzei.

116. Guvernul a susținut că dreptul societății la informații privind comportamentul și activitățile persoanelor publice prevalează asupra dreptului acestor persoane la protecția imaginii lor publice. Acesta a arătat că materialul în discuție se referea exclusiv la acuzațiile în materie penală îndreptate împotriva reclamantului, nu la viața sa privată.

117. În ultimul rând, Guvernul a argumentat că imaginea reclamantului nu fusese afectată de publicarea informațiilor. De asemenea, acesta nu a fost în măsură să demonstreze cum anume a fost afectat de publicarea materialului respectiv.

2. Motivarea Curții

a) Principii generale

118. Curtea face referire la principiile pe care le-a consacrat în jurisprudența sa recentă în ceea ce privește protecția asigurată de art. 8 dreptului la reputație [a se vedea *Petrina împotriva României*, nr. 78060/01, pct. 27-29 și 34-36, 14 octombrie 2008; *A. împotriva Norvegiei*, nr. 28070/06, pct. 63-65, 9 aprilie 2009; *Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2) (MC)*, nr. 40660/08 și 60641/08, pct. 95-99, CEDO 2012; și *Axel Springer AG*

împotriva Germaniei (MC), nr. 39954/08, pct. 78-95, 7 februarie 2012]. În special, Curtea reamintește că, în virtutea obligațiilor pozitive inerente respectării efective a vieții private, trebuie să cerceteze dacă autoritățile naționale au luat măsurile necesare pentru a asigura protecția efectivă a dreptului respectiv [*Craxi împotriva Italiei* (nr. 2), nr. 25337/94, pct. 73, 17 iulie 2003].

119. Curtea reamintește totodată că, în cauzele în care informații confidențiale au fost dezvăluite presei, a stabilit că este în primul rând sarcina statelor respective să își organizeze serviciile și să își instruiască personalul de așa natură încât să se asigure că nu se divulgă informații confidențiale sau secrete [a se vedea *Stoll împotriva Elveției* (MC), nr. 69698/01, pct. 61 și 143, CEDO 2007-V; și *Craxi*, citată anterior, pct. 75].

120. În ultimul rând, Curtea subliniază că, în principiu, dreptul la respectarea vieții private și dreptul la libertatea de exprimare sunt drepturi cu valoare egală în sensul Convenției și merită un respect egal atunci când sunt puse în balanță (a se vedea *Cășuneanu*, citată anterior, pct. 82).

b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

i) Cu privire la pretinsul prejudiciu suferit

121. Pentru început, Curtea observă că extrase din dosarul de urmărire penală au devenit publice înainte de începerea procedurii în contradictoriu – cu alte cuvinte, înainte ca procurorul să înainteze instanței rechizitoriul întocmit.

122. Rolul Curții în prezenta cauză este acela de a examina dacă divulgarea de către autorități a unor informații din dosarul penal al reclamantului, urmată de publicarea acestora în ziare, a încălcat dreptul reclamantului la protecția vieții sale private.

123. Curtea observă, de asemenea, că în sfera noțiunilor de „viață privată” și „corespondență”, în sensul art. 8, intră și convorbirile telefonice (a se vedea, printre alte hotărâri, *Craxi*, citată anterior, pct. 57; și *Drakšas împotriva Lituaniei*, nr. 36662/04, pct. 52, 31 iulie 2012). În speță, deși nu fără relevanță pentru procesul penal, conținutul înregistrărilor divulga informații despre chestiuni private ale reclamantului și, astfel, îl pune în lumină nefavorabilă, dând impresia, înainte ca autoritățile naționale să fi avut chiar posibilitatea de a examina acuzațiile, că acesta a săvârșit infracțiuni. În plus, o parte din convorbirile telefonice publicate erau într-o anumită măsură de natură strict privată și aveau o legătură redusă sau inexistentă cu acuzațiile în materie penală îndreptate împotriva reclamantului (a se vedea *Craxi*, citată anterior, pct. 66).

124. În opinia Curții, faptul că în presă s-au scurs informații din dosarul penal care nu aveau caracter public poate fi considerat, în circumstanțele cauzei, respectiv publicarea lor ulterioară, ca fiind o ingerință în exercitarea dreptului reclamantului la respectarea vieții sale private.

125. Cât privește consecințele, pentru reclamant, ale scurgerii de informații către presă, Curtea observă că, odată ce informațiile au fost publicate, reclamantul s-a aflat în incapacitatea de a întreprinde imediat acțiuni pentru apărarea reputației sale deoarece fondul cauzei nu făcea obiectul unei examinări de către instanță, iar autenticitatea sau acuratețea convorbirilor telefonice și interpretarea acestora nu puteau fi astfel contestate. Curtea a stabilit totodată că reclamantul nu dispunea de mijloace pentru a depune plângere la autorități cu privire la respectiva scurgere de informații (supra, pct. 112).

126. Prin urmare, se poate concluziona că reclamantul a fost prejudiciat ca urmare a ingerinței în exercitarea dreptului său la respectarea vieții sale private prin scurgerea, către presă, de extrase din convorbirile sale telefonice.

ii) Cu privire la caracterul corespunzător al răspunsului autorităților

127. Curtea va examina în continuare protecția acordată de stat dreptului reclamantului și dacă autoritățile s-au achitat de obligațiile pozitive prevăzute la art. 8.

128. Curtea observă că publicarea materialului în litigiu nu a contribuit la progresul urmăririi penale. Mai mult, informațiile ar fi devenit accesibile cel târziu în momentul depunerii de către procuror a dosarului cauzei la grefă. În plus, unele dintre convorbirile publicate în presă au fost de natură privată, iar publicarea lor în presă nu corespundea unei nevoi sociale imperioase. Rezultă că scurgerea informațiilor nu era justificată.

129. Curtea amintește că, prin însăși natura ei, procedura interceptării telefoanelor este supusă unui control judecătoresc riguros și, prin urmare, este logic ca rezultatele acestei operațiuni să nu fie făcute publice în lipsa unui control judecătoresc la fel de riguros [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Dumitru Popescu împotriva României* (nr. 2), nr. 71525/01, pct. 44 și 70-84, 26 aprilie 2007].

130. Trebuie remarcat că accesul publicului la informații dintr-un dosar penal nu este nelimitat sau discreționar, nici măcar după ce dosarul este înaintat instanței. În conformitate cu normele și reglementările aplicabile, accesul presei la dosarele privind procedurile de confirmare sau autorizare a interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice este limitat (a se vedea supra, pct. 69 și 70). Mai mult, judecătorii pot decide, în circumstanțe justificate, să nu permită accesul unei terțe părți la dosarul cauzei. Curtea nu poate exclude faptul că un judecător care soluționează o astfel de cerere se poate angaja într-un exercițiu de punere în balanță a dreptului la respectarea vieții private în raport cu dreptul la libertatea de exprimare și informare. Astfel, accesul la informații este în mod legitim supus controlului judecătoresc.

131. Totuși, o astfel de posibilitate nu există dacă, precum în prezenta cauză, există o scurgere de informații către presă. În acest caz, este de maximă importanță să se stabilească, în primul rând, dacă statul și-a organizat

serviciile și și-a instruit personalul pentru a preveni eludarea procedurilor oficiale (a se vedea *Stoll*, citată anterior, pct. 61) și, în al doilea rând, dacă reclamantul dispunea de mijloace să obțină reparații pentru încălcarea drepturilor sale.

132. În baza considerentelor de mai sus, Curtea hotărăște că, în prezenta cauză, statul pârât nu și-a îndeplinit obligația de a păstra în siguranță informațiile de care dispunea pentru a garanta dreptul reclamantului la respectarea vieții sale private și că totodată nu și-a îndeplinit obligația de a asigura o cale de atac după ce a avut loc încălcarea drepturilor acestuia. În consecință, a fost încălcat art. 8 din Convenție.

IV. CU PRIVIRE LA CELELALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI ALE CONVENȚIEI

133. În ultimul rând, reclamantul a formulat mai multe capete de cerere în temeiul art. 5 § 1 și § 3 din Convenție cu privire la reținerea sa și arestarea sa preventivă.

134. Curtea a examinat aceste capete de cerere astfel cum au fost prezentate de reclamant. Cu toate acestea, având în vedere toate elementele de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la capetele de cerere respective, Curtea nu constată nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților prevăzute în Convenție sau în protocoalele la aceasta. Rezultă că aceste capete de cerere trebuie respinse ca vădit nefondate, în temeiul art. 35 § 3 și § 4 din Convenție.

V. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

135. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

136. Reclamantul a depus cererea pentru reparație echitabilă după expirarea termenului stabilit de Curte. În consecință, Curtea consideră că nu este necesar să i se acorde nicio sumă în această privință.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE, CURTEA

1. *Declară* admisibile capătul de cerere întemeiat pe art. 3 în legătură cu condițiile de detenție a reclamantului și capătul de cerere întemeiat pe art. 8, iar celelalte capete de cerere inadmisibile;

2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 3 din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului;
3. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 8 din Convenție;
4. *Respinge* cererea reclamantului de acordare a unei reparații echitabile.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 3 februarie 2015, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

Stephen Phillips

Josep Casadevall
Grefier

Președinte